

«Realisar l’Odissea ei stau ina veritabla odissea»

La premiera dil Teater Giuven Grischun che ha presentau sia versiun dil toc Odissea da Homer ei gartegiada

DA SUSI ROTHMUND / ANR

■ Las acturas ed ils acturs dalla gruppa dil Teater Giuven Grischun a Glion jogan cun plascher e perschasiun ed interpreteschan cun bia libertad d’improvisaziun lur rollas en l’atgna versiun dil toc Odissea da Homer. Ier sera ha giu liug ella halla da bubrondas dalla Oswald la premiera ed il ferm applaus ha remunerau els per l’intensiva lavur dils davos meins. Ditg aud’ins a tschallatar las undas dalla mar vid la greppa sin l’insla bandunada. Tschaghera sesaulza ed ils aspectaturs spetgan sin l’acziun dils acturs che sesan sin plunas da harass ella halla da bubrondas dalla Oswald a Glion. Gia all’entschatta dil toc Odissea da Homer sentan els ch’il spitgar ha ina impurtanta rolla el toc. Mo sin tgei spetgan las acturas *Ladina* e *Jasmin Bernhardsgrütter*, *Maria Tournas*, *Kally Künnap* ed igl actur *Jasmin Bernhardsgrütter* sin quell’insla che va ad els sil „wecker“? Penelope spetga a casa che siu Odiseus tuorni, el – sia grond’amur e sia veta – per che tut seigi puspei sco ei era ina ga.

Fascinada dil teater

La nimfa Calipso emprova da surmenar Odiseus che duei far ventireivla ella. In pulit liung monolog per l’actura *Jasmin Bernhardsgrütter*. La giuvna da 20 onns fa gia la tiarza ga part dil Teater Giuven Grischun ed ella dat sia rolla a moda perschadenta ed impressiunonta, cun ferma vusch. „Tenor Homer fuss ei atgnamein stau in dialog denter Odiseus e la nimfa, quel hai jeu denton scret entuorn ad in monolog“, ha la giuvna ch’ei fascinada dil teater declarau sin damonda dall’Agentura da novitads rumantscha. Ad ella plai ei oravontut da star sin tribuna e giugar differents characters, mo era la lavur da reschia e scriver scenaris. „Ins sto esser fetg presents ed esser crea-

„San quels buc ina ga esser cuntents cun quei ch’ei han?“, sedamondan ils „Dieus“ en l’Odissea.

tivs, mintgaton era a moda abstracta, quei plai a mi“, di *Jasmin* che sa s’imaginar da far da siu hobi ina clamada. Co quei pudess veser ora sa ella aunc buc. Prest ha ella denton finiu la scolaziun mercantila e fa in praticum tier il Teater dil marcau Cuera. Cun siu plascher ha ella era animau il frar, la sora e l’amitga *Maria* da far teater ed era els han profittau. „Mia sora ei vegnida pli segira da sezza e miu frar pli ruasseivels, nus sesagnein era pli pauc a casa,“ declara *Jasmin* riend. E pilver, cun ina perucca rosa

semetta *Ladina* en scena lamentond che negin hagi bugen ella e la finfinala sefa ella udir sin sia moda cun ina perschasiun che tut il publicum ei attents. Cun quella inscenaziun eis ei reussiu als regissurs ed als giuvens da 13 – 20 onns dad evocar tiel publicum reflexiuns davart il senn dalla veta, dil spitgar e dallas aspectativas e pretensiuns dalla veta quotidiana.

Daventar ina servela

Tenor ils regissurs *Barbara Schneider* e *Roman Weishaupt* ha il Teater Giuven Grischun la finamira d’intermediar la savida da basa dil teater. Ils giuvens vegnan confrontai cun ina tematica, sefatschentan cun quella, improviseschan ed adatteschan scenas e texts aschia ch’ei constat per els e lur moda da s’exprimer. Culs regissurs miran ei tgei scenas originals che plaian e tgei che duei vegnir midau. „Las ideas ston vegnir dils giuvens e dallas giuvnas e quei pretenda d’abia dad els, ei dattan bia da lur persunalitad“, declaran ils profis beinsavend che quei ei tut auter che sempel. Il resultat e la finamira ei la presentaziun. „Nus essan fetg cuntents culla prestaziun da nos acturs e cun lur svilup“, puntueschan omisdus. Inscenar ella halla da bubrondas seigi stau ina sfida, mo era ina biala experienscha ed ei seigien fetg engrazieivels all’interpresa Oswald per quella generusa pussevliedad e beinvulientscha. La scena dils pors ei per exempel dada da Homer, il text leutier han ils

acturs giuvens denton scret sez. Ei han stuiu s’imaginar co ei patertgassen ed agessen sch’ei fussen tals animals. Tenor ils acturs spetgan era ils pors, els vulan daventar bials e grass per la finfinala daventar servelas, servelas sco lur perdavons. „Servela – ei quei la via tier ina megliera veta?“ Ils acturs han era astgau emperder da far il rappen e quei tier *Gian-Marco Schmid*, alias *Gimma*. Ils acturs laudan il musicist e dian ch’el seigi in bien scolast, quei seigi stau cool ed ha-gi fatg plascher.

Ina veritabla odissea

„Ellas emprovas muossan ils giuvenils bia da sessez e quei ein buca tuts prompts da far“, declara *Barbara Schneider*. Ord quei motiv ed auters hagian plirs acturs bandunau la gruppa. All’entschatta havevien ei quater acturs, tuttenina eran 13 dels dalla partida e la finfinala puspei tschun. „Teater sco nus luvrein, ei in intensiv process che pretenda engaschi cumplein. Per lu ei in svilup persunal e creativ pussevils,“ ei *Roman Weishaupt* perschadius. „Sunter las emprovas da partenza realiseschan ils giuvenils quei e lu ston ei prender la decisiun sch’ei veglien far quei process ni buc. Beinsavens sedecidan els deplorablamein cunter quei process. Era giuvenils fetg talentai. Il talent ei beinspert veseivels. Denton era il talent sto vegnir sviluppaus e quei pretenda lavur intensiva. Quels che van il viadi tochen alla fin profiteschon enormamein en lur svilup persunal.“ Ina col-laboraziun ei sedada culla scola da talents Surselva, malgrad ch’il sistem scola ed il sistem teater ein savens buc cumpatibels. Ina giuvna actura viseta la scola da promozion e ha anflau entras il teater in niev access a siu instrument, la gegia.

Igl ei ditg buca stau clar cun cons acturs ch’il toc vegni presentaus e quei ha buca simplifichau la lavur. Culla inscenaziun per propi han ils regissurs entschiet per entschatta mars. „Tochen che nus havevin giu quella gruppa eis ei stau in cuntinuau si e giu – ina vera odissea cun l’Odissea“, raquantan ils regissurs che astgan esser loschs sil resultat da lur stentas e sillas excellentas prestaziuns dils giuvenils.

Presentaziuns:
Oz, venderdi e damaun allas 20.15 ella halla da bubrondas Oswald a Glion, via santeri.
Annotaziun:
Ulteriuras informaziuns e la pussevliedad da s’annunziar per proxims cuors da teater: www.jungstheater.gr.

Sesluitar en differentas rollas plai oreifer a *Jasmin Bernhardsgrütter* che fa gia part dapi treis onns dil Teater Giuven Grischun.

En l’Odissea dil Teater Giuven Grischun siemia Odiseus da daventar in profi da snowboard.

FOTO: M. HARTMANN

reclama

«Der Mindestlohn von 4000 Franken stärkt die AHV und erhöht die Rente gerade der jungen Menschen.»

Anton Schaller
Alt-Nationalrat
Landesring,
VR-Präs. seniorweb.ch

JA
zum Lohnschutz
zum Mindestlohn

www.mindestlohn-initiative.ch

GRISCHUN

10 onns Uniun Via s. Giachen

(anr) L’Uniun Via da s. Giachen en il Grischun po festivar quest onn ses giubileum da 10 onns. L’emprima radunanza è stada ils 17 da settember 2004. En las statutas da l’Uniun èn las suandantas finamiras vegnidas fixadas: Realisar (arver e fixar) la ruta da la Via da s. Giachen tras il Grischun e mussar la muntada istorica-culturala da quella Via.

La Via da s. Giachen ha alur pudì vegnir fixada ed era signalisada. Il Guid per quella Via è cumparì 2008 tar la Terra Grischuna. Cun „Scuvrì s. Giachen“ vegnan ins a porscher quest onn anc in agid supplementar per eveni-

mentar e declarar quella Via. L’Uniun ha interprendì fin uss pass impurtants per promover da pelegrinar tar la fossa da s. Giachen a Santiago de Compostela (Spagna).

Diversas occurrenzas

En il decurs da l’onn giubilari èn previdas diversas occurrenzas: La radunanza ha lieu ils 6 da zercladur 2014 a Cuira e vegn colliada cun ina visita a la catedrala ed a la baselgia da s. Martin. Dals 15-25 da zercladur vegn pelegrinà sin la Via s. Giachen da Münstair fin a Cuira. Ils 5 da settember datti ina excursiun a Mustèr cun era visitar la Claustra.

DOMAT/PANADUZ

Ils plazs da viagiants èn sa cumprovads

(rtr) Dapi 15 onns datti strusch pli problems cun las famiglias da viagiants da l’exteriur che ferman a Domat e cun las famiglias da Jenics svizzers che ferman a Panaduz. L’istoricher *Thomas Huonker* lauda il Grischun. La schliaziun chattada para da cuntentar tuttas varts. Dapi ch’il Grischun sparta las famiglias da viagiants da l’exteriur, dals Jenics svizzers haja quai strusch da difficultads, di *Angela Casanova*, la suprastanta da Domat. Era da *Sandra Bosshart*, la manadra da fatschenta da la organizaziun «Radgenossenschaft», l’associaziun tetgala dals Jenics svizzers, survegn il Grischun compliments per l’engaschi e per la purschida extraordinaria.

reclama

Andy Kollegger
Grossrat BDP
Chur

«Eine starke Luftwaffe gewährleistet unsere Neutralität!»

zum Gripen

gripen-ja.ch am 18. Mai